

Sygn. akt. II C 593/12

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział II Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSO Tomasz Wojciechowski

Sędziowie SO Sylwia Urbańska

SR del. Katarzyna Waseńczuk

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2013 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Powiatu (...), jako przedstawiciela grupy powiatów: Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta B., Powiatu (...), Powiatu (...) Powiatu B.- (...), P., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...) Powiat (...), Powiatu (...), (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiatu (...), Miasta C., Powiatu (...), Miasta C., Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta E., Miasta G., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta G., Powiatu (...), Powiat (...), Powiatu (...), Powiatu (...), (...), Powiatu (...) Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu K., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta K., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta L., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu L., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta O., Powiatu (...) (O.), Powiatu (...) (O.), Powiatu (...), Powiatu (...) (O.), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu O., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), P., Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta R., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta S., Powiatu (...), Powiatu S., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta T., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta Z., Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta Z., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta Z., Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta Ż.

przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej zastępowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa

o ustalenie

postanawia:

1. ustalić, że w skład grupy w postępowaniu grupowym o sygn. akt II C 593/12 wchodzi:

Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Miasto B., Powiat (...), Powiat (...) Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat B. (B.), Powiat (...) Powiat (...), Powiat (...), (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Miasto C., Powiat (...), Miasto C., Powiat (...), Powiat (...), Miasto E., Miasto G., Powiatu (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Miasto G., Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...) Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat K., Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Miasto K., Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Powiat (...), Miasto L.,

Zgodnie z art. 15 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym w wyznaczonym przez sąd terminie, nie krótszym niż miesiąc, pozwany może podnieść zarzuty, co do członkostwa określonych osób w grupie lub podgrupach. Stosownie zaś do art. 17 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy po upływie wyznaczonego przez sąd terminu, nie krótszego niż miesiąc od dnia doręczenia powodowi zarzutów, co do członkostwa, Sąd wydaje postanowienie, co do składu grupy. Sąd może wydać postanowienie na posiedzeniu niejawnym.

W świetle powyższych przepisów należy zatem uznać, że prawo do wniesienia zarzutów przez pozwanego jest ograniczone ramami czasowymi. Pozwany jest zobowiązany podnieść zarzuty, co do członkostwa określonej osoby (osób) w terminie określonym przez Sąd. Zatem to Sąd decyduje o terminie, w trakcie, którego pozwany może wykonywać swoje prawo do podniesienia zarzutów, co do członkostwa określonych osób w grupie. Stanowisko pozwanego podlega doręczeniu powodowi i po upływie, co najmniej miesięcznego terminu, w którym powód może ustosunkować się do twierdzeń pozwanego, Sąd wydaje postanowienie, co do składu grupy. Przedmiotowe postanowienie Sąd wydaje niezależnie od tego, czy jakiegokolwiek osoby złożyły oświadczenie o przystąpieniu do grupy po zarządzeniu ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego i bez względu na to, czy pozwany podniósł zarzuty względem członkostwa w grupie. Nieustosunkowanie się pozwanego do twierdzeń faktycznych powoda dotyczących uczestnictwa w grupie może pociągać za sobą uznanie ich za przyznane na mocy art. 230 k.p.c. w zw. z art. 24 ust. 1 u.d.r.p.g.

Brak zarzutów pozwanego nie oznacza jednak, że do grupy muszą zostać zaliczeniu wszyscy wskazani przez reprezentanta grupy. Sąd bowiem jest w każdym przypadku zobligowany do oceny przesłanek włączenia do grupy, przy czym oczywiście może się to odbywać wyłącznie na podstawie dostępnego materiału procesowego.

Do grupy zalicza się podmioty, które złożyły stosowne oświadczenia jeszcze przed wszczęciem postępowania i które to oświadczenia zostały załączone do pozwu, jak też podmioty, które złożyły oświadczenia w terminie biegnącym od dnia ukazania się ogłoszenia prasowego.

Jeśli chodzi o pierwszą kategorię, to do grupy zaliczono wszystkie powiaty i miasta na prawach powiatu, których oświadczenia przedstawiono przy pozwie z następującymi wyjątkami:

1. Powiat (...) (B.) i Powiat (...) (O.), co do których pozew prawomocnie odrzucono;
2. Powiatu (...). Nie złożono oświadczenia o przystąpieniu do grupy, lecz uchwałę Zarządu Powiatu w tym przedmiocie (k.77). Uchwała zarządu jest aktem wewnętrznym, a nie oświadczeniem woli składanym „na zewnątrz”. Jak z niej zresztą wynika powinna być wykonana przez Starostę (§ 2), który zatem winien złożyć oświadczenie o przystąpieniu do grupy oczywiście przy zachowaniu ustawowych zasad reprezentacji, które wymagają działania dwóch członków zarządu. Przedmiotowa uchwała została nadto podpisana tylko przez Starostę, co tym bardziej dyskwalifikuje ją jako skuteczne oświadczenie o przystąpieniu do grupy.

Jeśli chodzi o podmioty, które złożyły oświadczenia po dokonaniu ogłoszenia prasowego, to nie można było zaliczyć do grupy: Miasta G., Miasta L., Powiatu (...), Powiatu (...), Miasta S., Miasta T. i Miasta W..

Jak wynika z pisma pełnomocnika reprezentanta grupy (k.321) wymienione powiaty i miasta wysłały oświadczenia o przystąpieniu do grupy przed upływem terminu biegnącego od daty ukazania się ogłoszenia, które jednak doręczono już po upływie tego terminu. Zdaniem strony oznacza to zachowanie terminu.

Wniosku takiego Sąd nie podziela. Jak się wydaje intencją strony było odwołanie się do art. 165 § 2 k.p.c., z którego wynika, że „oddanie pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu”. Przepis ten, wobec zamieszczenia go w rozdziale „Terminy”, powszechnie odczytuje się w ten sposób, że za datę dokonania czynności procesowej wobec sądu uznaje się datę wysłania przesyłki drogą pocztową.

Zasadniczą wątpliwość budzi możliwość uznania za pismo procesowe oświadczenia o przystąpieniu do grupy, które kierowane jest przecież nie do sądu, lecz do przedstawiciela grupy. Tymczasem pismo procesowe adresowane jest z istoty rzeczy właśnie do sądu (art. 125 i 126 § 1 pkt 1 k.p.c.), a innym podmiotom doręcza się co najwyżej jego odpisy.

Drugi, istotniejszy, problem wynika z faktu, że powołany art. 165 § 2 k.p.c. przyjmuje fikcję prawną jedynie w zakresie dotyczącym wniesienia pisma do sądu, a nie przekazania go innemu adresatowi. Tymczasem oświadczenie o przystąpieniu do grupy nie jest kierowane do sądu, a więc bezprzedmiotowe jest ustalanie kiedy sąd je rzeczywiście otrzymał czy też jaki moment należy tu przyjąć mając na uwadze rozważaną regulację.

Brak zatem podstaw do zastosowania powołanego przepisu wprost.

Należy zauważyć, że art. 24 ust. 1 u.d.r.p.g. przewiduje stosowanie kodeksu postępowania cywilnego w zakresie nie uregulowanym w ustawie. Zauważyć też należy, że moment skuteczności złożenia oświadczenia nie został w niej uregulowany. Z drugiej jednak strony odesłanie do kodeksu nie jest oparte o klauzulę „odpowiedniości”, a więc nie dopuszcza modyfikacji rozwiązań kodeksowych ukierunkowanych na uwzględnienie specyficznych rozwiązań ustawowych.

Sąd nie dopatrył się również przyczyn, dla których należałoby zastosować analogię do art. 165 § 2 k.p.c. Truizmem jest stwierdzenie, że analogia w prawie procesowym winna być stosowana bardzo ostrożnie, z umiarem i tylko w przypadkach kiedy jest to rzeczywiście niezbędne. Sąd nie znajduje powodów, dla których składający oświadczenie o przystąpieniu do grupy mieliby korzystać z podobnych udogodnień jak osoby dokonujące czynności procesowych wobec sądu. Należy zauważyć, że przyjęcie za datę złożenia oświadczenia momentu zapoznania się z jego treścią (czy ściślej możliwości zapoznania się) przez adresata jest konstrukcją powszechną, a bez mała wyłączną, w prawie materialnym i nie uznaje się tego za jakąś specjalną niedogodność dla osób oświadczenia składających.

Ponadto w przypadku Miasta S. przedstawione upoważnienie do zastępowania Prezydenta (k.455) nie obejmuje swym zakresem złożenia oświadczenia o przystąpieniu do grupy. Takie działanie nie mieści się w szczególności w ramach kierowania bieżącą pracą Urzędu Miasta.

Wobec powyższego, Sąd orzekł, jak w sentencji postanowienia.

Zarządzenie: (...)